

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/124/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720200994
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:8720200994.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B. nar. XX.X.XXXX, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad dieťaťa rodičov: matky C. B. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v D. E. C. F. G. XXXX/XX a otca H. I. nar. X.X.XXXX bývajúceho v A. J. na K. F. G. XXX/XX v konaní o návrhu otca na zníženie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 5P/23/2020-39 zo dňa 11.3.2021 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca zo dňa 1.4.2020 na zníženie výživného, ktorý podal z dôvodu, že jeho súkromná situácia mu už dlhší čas nedovoľuje platiť výživné určené v rozvodovom rozsudku. Uviedol, že v nedávnej dobe zrušil všetky živnostenské oprávnenia a je vedený na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Poukázal na to, že hoci nepoberá od štátu žiaden finančný príspevok, navrhuje sumu výživného 50 Eur, keďže si uvedomuje ako je finančne náročné dieťa v dnešnej dobe vychovávať.

Zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že preskúmal dôvody, z ktorých vychádzal pri poslednom rozhodovaní o výške výživného v roku 2019 a porovnal ich so skutočnosťami, ktoré sú evidentné na strane účastníkov konania v súčasnosti a dospel k záveru, že na strane otca maloletého dieťaťa nie je možné hovoriť o podstatnej zmene pomerov. Zistil, že otec maloletej v čase posledného rozhodovania o výživnom, ako aj v súčasnosti je samostatne zárobkovo činnou osobou s predmetom podnikania v oblasti stavebníctva. V roku 2019 uvádzal svoj príjem v sume 900 Eur mesačne. V súčasnosti uviedol, že nedosahuje žiaden príjem. O tomto svojom tvrdení však nepredložil žiaden dôkaz. Svoju živnosť začal opätovne vykonávať v auguste 2020 a odvtedy ju neukončil ani neprerušil, na úrade práce sa nezaevidoval. Uviedol, že napriek výzve súdu prvej inštancie nepreukázal svoj príjem za posledných dvanásť kalendárnych mesiacov. Konštatoval, že povinnosť preukázať príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu pritom otcovi vyplýva zo zákona o rodine a dôsledkom jej nespĺnenia je fikcia príjmu vo výške dvadsaťnásobku sumy životného minima. Naproti tomu matka maloletej uviedla, že od kamarátov otca má vedomosť, že tento pracuje aj v súčasnosti a tiež preukázala svoje tvrdenie o tom, že otec maloletej má záujem o kúpu rodinného domu. Pokiaľ ide o osobné pomery otca maloletej tieto sú rovnaké ako v čase posledného určenia výšky výživného. Mal preukázané, že na strane matky došlo od posledného rozhodovania o výživnom k poklesu príjmu, nakoľko už nie je poberateľkou rodičovského príspevku. Ostatné pomery na strane matky maloletej sú nezmenené. Matka vzhľadom na pandemickú situáciu, zabezpečovala celodennú starostlivosť o mal. A., v ktorej vykonávaní neboli zistené žiadne nedostatky. Súd prvej inštancie zmenu pomerov zistil aj na strane maloletej, ktorá začala navštevovať

škôlku, s čím sú spojené nové výdavky. Maloletá vyžaduje naďalej zvýšené výdavky v súvislosti s jej zdravotným stavom. Zdôraznil, že uvedené v spojení so všeobecným nárastom výšky životných nákladov je skôr dôvodom na zvýšenie, než na zníženie výživného. Na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že v otcových možnostiach a schopnostiach bolo dosahovať príjem, ktorý mu naďalej umožní platiť výživné v sume určenej súdnym rozhodnutím. Zníženie výživného v danej situácii by znamenalo presunúť zodpovednosť otca za výživu dieťaťa na jeho matku, ktorá sa o maloletú aj osobne stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť, uspokojuje jej potreby tak ako vznikajú, a to nielen finančne, a preto je jej podiel na výživnom niekoľkonásobne vyšší ako podiel otca.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Priznal, že urobil chybu, keď sa nedostavil na pojednávanie, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnil. V čase pojednávania mal veľmi veľa osobných problémov a nedopatrením došlo k zámene dátumu. Rád by mal možnosť doplniť dôkazy o svojej životnej a finančnej situácii. Tiež by rád isté veci, ktoré boli prezentované matkou, uviedol na pravú mieru.

Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že napriek vykázanému doručeniu predvolania na pojednávanie sa nedostavil na pojednávanie a svoju účasť neospravedlnil a ani nepožiadala o odročenie pojednávania. Poukázala na to, že jeho životná a finančná situácia sa nezmenila. Zdôraznila, že dôkazy, ktoré uviedla vo svojej výpovedi na pojednávaní sú pravdivé a stále pretrvávajú. Otec sa o maloletú vôbec nestará, nemá záujem sa s ňou stretávať a nejaví záujem ani splatiť dlh na výživnom. S rozhodnutím súdu prvej inštancie v plnom rozsahu súhlasí.

Kolíznym opatrovníkom vo vyjadrení k odvolaniu otca poukázal na skutočnosť, že matka mal. Stelle zabezpečuje riadnu výchovu a celkovú starostlivosť. Je v záujme maloletej, aby boli zohľadnené jej odôvodnené potreby. Otec nijako nepreukázal, že nedokáže uhrádzať súdom určené výživné. Od augusta 2020 je samostatne zárobkovo činnou osobou. Uviedol, že nemá žiaden príjem, avšak ak by tomu tak naozaj bolo, zrušil by svoju živnosť, resp. by ju prerušil a zaevidoval sa na príslušnom úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Na základe uvedeného konštatoval, že je v schopnostiach a možnostiach otca dosahovať príjem, z ktorého by vedel uhrádzať súdom stanovené výživné. Poukázal na to, že otec sa s mal. Stellou nekontaktuje, riadne neprispieva na jej výživu, neprispieva ani nad rámec výživného ani sa nijako nepodieľa na jej výchove a starostlivosti. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne.

Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 4 citovaného

ustanovenia, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania a správne rozhodol o zamietnutí návrhu na zníženie výživného od otca pre mal. A.. Súd prvej inštancie vzhľadom na predmet konania, ktorým je zmena rozhodnutia o výživnom správne porovnával pomery v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom v roku 2019 s pomermi existujúcimi v čase jeho aktuálneho rozhodovania o návrhu otca na zníženie výživného v súlade s § 78 ods. 1 Zákona o rodine a nepochybil, ak ustálil, že nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov otca, ktoré by mu znemožňovali plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej v doposiaľ určenom rozsahu 150 Eur mesačne. Zmena pomerov od predchádzajúcej úpravy nastala u mal. A., ktorá začala navštevovať materskú školu, s čím sú spojené zvýšené náklady. Zmena nastala aj u matky, nakoľko už nie je poberateľkou rodičovského príspevku. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia zmien pomerov, ktoré nastali u účastníkov konania od predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. To, že rozhodnutie súdu a úvahy, ktorými sa riadil pri jeho vydaní, nie sú v súlade s predstavami otca, nerobia rozsudok nesprávnym, nezákonným či neodôvodneným. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené.

K odvolacej námietke otca, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že súd hodnotí vykonané dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§191 CSP). Vyhodnotenie dôkazov uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz podľa jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Následne hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti (pri tomto hodnotení už pravdivosť dôkazu posudzuje aj v súvislosti s prípadným rozporom s inými dôkazmi). K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. Nesprávne vyhodnotenie zákonnosti dôkazu potom zakladá vadu konania podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP.

Odvolací súd konštatuje, že v tomto prípade súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým (skutočným) zisteniam. Z obsahu spisu je zrejmé, že otec v návrhu, v priebehu konania na súde prvej inštancie ani počas odvolacieho konania nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by odôvodňoval zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči mal. A. a nepreukázal žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o jeho návrhu na zníženie výživného. Pokiaľ ide o jeho pomery, z vykonaného dokazovania je zrejmé, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného bol SZČO s mesačným príjmom 900 Eur. Aj keď v návrhu uviedol, že zrušil všetky živnostenské oprávnenia, z potvrdenia ÚPSVaR je zrejmé, že v evidencii uchádzačov o zamestnanie bol len v období od 4.3.2020 do 3.8.2020, následne od 4.8.2020 opätovne vykonáva živnostenskú činnosť s predmetom podnikania „dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov“, ako aj „prípravné práce k realizácii stavby“. Príjem z tejto činnosti ani po výzve súdu ničím nepreukázal. Povinnosť preukázať príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu pritom otcovi vyplýva priamo z vyššie citovaného § 63 ods. 1 Zákona o rodine a dôsledkom jej nespĺnenia je fikcia príjmu vo výške dvadsaťnásobku sumy životného minima. Odvolací súd zároveň poukazuje aj na § 62 ods. 2 Zák. o rodine, podľa ktorého potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a príspeje v primeranej miere na potreby svojho dieťaťa. Každý rodič má totiž povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Odvolací súd konštatuje, že výživné v sume 150 Eur mesačne (5 Eur denne) pre maloletú zohľadňuje iba minimálnu časť jej nevyhnutných potrieb a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj jej výživy na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj. Znížením výživného v zmysle návrhu otca na 50 Eur mesačne (1,66 Eur denne), resp. 70 Eur mesačne (2,33 Eur denne), ako to uviedol kolíznemu opatrovníkovi, by sa neúmerne presunula zodpovednosť za prospešný vývoj maloleteja na matku.

Pretože konajúci súd správne zistil a rozhodol, že neboli splnené zákonné podmienky na zníženie výživného od otca na mal. A., odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie doplnil ďalšie dôvody.

20. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).